Nr 50

Skatteutskottets betänkande i anledning av motion angående kyrkobokföringsort inom riket för person i statlig u-landstjänst.

Motionen

I motionen 1973:389 av herr Magnusson i Nennesholm m. fl. (c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om en översyn av folkbokföringsbestämmelserna beträffande personer, som upprätthåller statlig utlandstjänst, i enlighet med vad som har anförts i motionen.

Gällande bestämmelser

Den som är anställd på utländsk ort i svenska statens tjänst skall enligt 20 § folkbokföringsförordningen (1967:198) kyrkobokföras i Storkyrkoförsamlingen i Stockholm med sin familj. Kungl. Maj:t kan emellertid medge den, som äger eller innehar fastighet utom Stockholm, rätt att med sin familj kyrkobokföras på viss fastighet i den församling där egendomen är belägen. Enligt 27 § skall den som inte är bosatt på någon fastighet i den församling, där han skall kyrkobokföras, bokföras under rubriken på församlingen skrivna. Av stadgandet i 39 § folkbokföringsförordningen framgår att mantalsskrivningen skall ske på den fastighet och i den församling, där vederbörande rätteligen skall vara kyrkobokförd den 1 november, samt i den kommun, där fastigheten och församlingen är belägen. Den som den 1 november skall vara kyrkobokförd under rubriken på församlingen skrivna skall mantalsskrivas under samma rubrik.

Enligt 62 § folkbokföringsförordningen kan Kungl. Maj:t eller myndighet, som Kungl. Maj:t bestämmer, om synnerliga skäl föreligger, efter ansökan förordna att viss person skall kyrkobokföras eller mantalsskrivas med avvikelse från folkbokföringsförordningens bestämmelser. Denna bestämmelse har emellertid inte tillämpats i fråga om utlandsanställda.

Frågans tidigare behandling

I direktiven för hemvistsakkunniga (Fi 1970:71), som har till uppgift att göra en översyn av bestämmelserna om folkbokföring m. m., uttalar departementschefen bl. a. att huvudregeln att folkbokföringen skall grundas på bosättningen bör behållas men att de undantag som gäller från huvudregeln bör omprövas.

Ett motionsyrkande av i huvudsak samma innebörd som i den nu förevarande motionen behandlades av 1971 års riksdag. I sitt av riksdagen godkända betänkande 1971:48 avstyrkte skatteutskottet bifall till mo-

tionen med hänsyn till att frågan redan var uppmärksammad i direktiven för hemvistsakkunniga.

Utskottet

Var och en skall i allmänhet kyrkobokföras i den församling och på den fastighet där han är bosatt. Från denna huvudregel gäller flera undantag, bl. a. för den som är anställd på utländsk ort i svenska statens tjänst. Sådan person skall med sin familj kyrkobokföras i Storkyrkoförsamlingen i Stockholm. Kungl. Maj:t kan emellertid medge utlandsanställd, som innehar fastighet utom Stockholm, rätt att med sin familj kyrkobokföras i den församling, där fastigheten är belägen.

Mantalsskrivning skall ske på den fastighet och i den församling, där vederbörande rätteligen skall vara kyrkobokförd den 1 november. Mantalsskrivningen är grundläggande för frågor rörande bl. a. rösträtt, värnplikt, beskattning och sociala förmåner.

I motionen begärs utredning om sådan ändring i folkbokföringsförordningen att den som upprätthåller statlig utlandstjänst skall kyrkobokföras tillsammans med sin familj i den församling, där han varit mantalsskriven före utlandsvistelsen. Som motivering för yrkandet anförs att nuvarande bestämmelser om byte av mantalsskrivningsort vid tjänstgöring utomlands i statlig tjänst kan medföra betydande praktiska olägenheter för den enskilde och leda till orättvisa verkningar i ekonomiskt hänseende för berörda kommuner.

Av direktiven för hemvistsakkunniga (Fi 1970:71), som har till uppgift att se över bestämmelserna om folkbokföring m. m., framgår att huvudregeln, som innebär att folkbokföringen skall ske med utgångspunkt i bosättningen, bör bibehållas men att undantagen från huvudregeln bör omprövas. Då den i motionen behandlade frågan således redan är föremål för utredning, avstyrker utskottet bifall till skrivelseyrkandet i motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:389.

Stockholm den 16 oktober 1973

På skatteutskottets vägnar
ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), Engkvist (s), fru Nettelbrandt (fp), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist (c), Wikner *(s), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c) och Söderström (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

GOTAB 73 5163 S Stockholm 1973